

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT

Drie maal per week 6 frank per jaar.

Twee " " " 4 " " "

Een " " " 2 " " "

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vermissen en andere artikels vroeger of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

De personen die tot heden hun abonnement aan den *Postrijder* niet betaald hebben worden verzocht ons het bedrag te doen toekomen, zoo niet zal hun eene kwittantie door den post aangeboden worden met verhooring der kosten.

TONGEREN, DEN 3 FEBRUARI.

Scholen zonder leerlingen.

De liberale gazetten kermen moord en brand om dat er weder eenige officiële scholen afgeschaft en door vrije scholen vervangen zijn.

Die *verlijke* pers zal er echter niet bijvoegen hoeveel *duizenden* die scholen aan de gemeenten kosten, en hoe groot het getal leerlingen aldaar is!

Om aan die dwaze en wraakroepende wet van 1879 gelijk te geven, zou het liberalisme inderdaad al onze gemeenten willen ruineren.

In de afgeschaften scholen, waren ten hoogste 6, 40 of 42 leerlingen en zelfs was er te Somergem en te Huserkerk geen *huten* leerling in de school. En men zou daar die kostbare uitgave blijven doen en twee, drie of vier officiële meesters en meesteressen ten koste van de kas voortdurend laten luiertikken?

Rechtuit gezegd dat is eene pretentie, die alleen iemand hebben kan die stappelig is.

Een overgroot getal scholen zijn nog in hetzelfde geval, en wil men niet langer de nutteloze geldverkwisting in de hand werken, dan moet het alle dagen koninklijke besluiten van machtiging regenen.

Men spreekt gedurig van het lijden des volks; als het volk wat minder zal betalen zal het ook wat minder klagen.

Door koninklijk besluit van den 1° februari wordt het ontslag van M. J. Smets, als griffier, van het vredegericht des kantons Tongeren aangenomen, met recht op pensioen.

Sterfgeval.

Deze nacht is in onze stad, na eene ziekte van eenige dagen, overleden, mevrouw Claes geboren Rosseels, echtgenote van den heer Constant Claes.

Onze gansche stad zal deel nemen aan het smartelijk ongeluk dat deze geachte familie komt te treffen. Mevr. Claes was als eene tweede voorzienigheid voor de armen; zij scheen slechts te leven voor de goede werken. Onze noodlijdende medeburgers zullen haar aandenken niet verliezen.

De eerw heer kanunnik Cartuyvels, oud-deken van St-Truiden, ridder der Leopoldsorde, is verleden zaterdag in die stad overleden.

BINNENLAND

Zoals men weet is het de fotografie in den laatste tijd gelukt, zelfs den bliksemsstraal te fotografieren. De heliographische afdrucken dezer bliksem-fotographien zijn zoo wel met een natuurkundig als met een photographisch oogpunt zeer belangwekkend. Zij doen voorreest zien, dat de graphische voorstelling, die tot dusverre van den bliksem gegeven werd, namelijk die slinger-vorm, niet juist is. De straal heeft veel meer overeenkomst met den loop eener rivier, zooals deze zich op eene landkaart vertoont, en vertakt zich veelvuldig in de nabijheid van den aardbodem. Zoals bekend is heeft Wheatstone bewezen dat de verschijningen van den bliksem slechts 0,000,001 seconde duren; als het dus mogelijk gebleken is om ze photographisch te vestigen, dan is het wel aan te nemen, dat hiermede de hoogste graad van gevoeligheid eener gelatienoplaaf bereikt werd.

EEN MONSTER TOREN. — Grootse plannen worden ontworpen voor de wereldtentoonstelling welke in 1889 te Parys zal worden gehouden. Men wenscht het eeuwfeest der revolutie te verewigen door een kolossale toren in het moderne Babel.

De heer Eiffel, een der bekwaamste bouwmeesters van zijere bruggen, wil, zooals wij reeds gemeld hebben een toren van ijzer bouwen op het tentoonstellingsterrein, 500 meters hoog, dus ruim het dubbele van den toren der hoofdkerk te Straatsburg, en 141 meters hooger dan die van Keulen.

Een nog grootscher plan van gelijke aard is opgevat door den bouwmeester van het Trocadero den heer Bourdais. Zijn toren zal 555 meters hoog worden, en niet geheel van ijzer zijn, maar ook van graniet en metselwerk. Hij heeft het plan daartoe opgevat ter gelegenheid van de electriciteitstentoonstelling om de geheele stad te verlichten. In 1889 zal het beneden gedeelte voor tentoonstelling dienen en later tot museum voor electriciteit. Boven op den eigenlijken toren, van 500 meters hoogte, komt een 55 meters hooge kunst- of kunstman, met de noodige versieringen.

Om te zorgen dat ook de verwijderde deelen der stad van de elektrische lamp, die den top zal vormen, verlicht worden, zullen op verschillende deelen der buitenwijken parabolische spiegels

worden geplaatst, die het licht der torenzen naar de straat zullen weerkaatsen.

Men ziet, voor alles is gezorgd!

In het jaar 1885 kan men den terugkeer van een met bloote oog zichtbare komeet verwachten. De komeet Olbers, die den 6 maart 1815 ontdekt werd, heeft eene loopbaan van ruim 70 jaren, en moet in dit of in het volgend jaar weder verschijnen.

Donderdag morgen, rond 8 1/2 uur ging een meisje melk dragen, als naar gewoonte, aan Rosa Delfosse, ond 35 jaar, die alleen in een huis woonde, zijnde eene herberg la *Maison du Berger* gelegen op den steenweg van Chièvres te Saint-Ghislain. Zij zag een venster half open staan; het meisje keek er door en zag Rosa op haar bed uitgestrekt liggen, het hoofd buiten het bed en geen teken van leven gevende.

Het kind riep om hulp. De gendarmerie werd verwittigd en kwam met eenen geneesheer. Rosa Delfosse was verwurd met eenen fouland. De geneesheer is van oordeel dat hadde men den fouland losgemaakt, op het ogenblik dat men in de kamer is gedrongen, men het slachtoffer tot het leven hadde kunnen terugroepen. Het parket is ter plaats geweest. Men denkt op het spoor van den moordenaar te zijn.

BUITENLAND

Nederland.

De dynamiet schijnt ook gekend te zijn in Nederlands Indie. Deze dagen reed eene lokomotief voor de eerste maal over de nieuwe spoorbaan, die van Laraboe naar den Kraton loopt en eurlang zal ingehuldigd worden. Onderweg had eene verschrikkelijke ontploffing plaats. De lokomotief werd van de baan geworpen en verbrijzeld, terwijl de baan zelf erg beschadigd werd. Onbekende kwaaddoeners hadden eene mijn onder de rigels aangelegd. De machinist ontquam het gevaar door bij tijds van de lokomotief te kunnen springen.

Eergisteren avond is in de stoomkolieverlezerij *Insulinde*, gelegen op de Zoutkeetsgracht te Amsterdam, een verschrikkelijk ongeluk gebeurd. Eene der fabriekwerkers, een 18jarig meisje, geraakte door eigen onvoorzichtigheid tusschen een der drijuwelen vast. De moeder van het meisje, op dezelfde plaats aan den arbeid, zag haar kind verpletterd voortsleuren en, moeder als zij was, telde ze haar eigen leven niet, om dat van haar kind nog te willen redden. Zij klemde zich vast aan hare dochter, doch het onverbidde lijke stoomwerktuig joeg voort en sleurde beide vrouwen mee, tot dat de machien tot stilstand g-bracht was. Toen vond men slechts tweekelig verminkte lijken terug.

Uit Beverwijk wordt gemeld: Gisteren avond zijn een aantal personen, meest vletterlui van hmiden, in de nabijheid van Velzen, op het Noordzeekanaal, door het ijs gezakt en allen verdronken.

Een baanvager tusschen Hardenberg en Almeloo, die met de schaaften onder de voeten op den wal wilde springen, stootte terug en viel op het ijs, waardoor hij zoo ernstig aan het hoofd werd verwond, dat hij den volgenden dag aan eene hersenschudding is overleden.

Frankrijk.

Een koopman van Coulon had in eenen koperen ketel voor ongeveer 700,000 fr. in banknoten verborgen. Deze dagen wilde de vrek zijnen schat overzien, en vond niets meer dan eene afgeknaagde stukskens papier. De nutzen hadden de rest opgeteun. In de bank kreeg hij nog 6000 fr. voor de stukskens.

Te Aniche werd een hond op het veld door een troep raven aangevallen, die hem levend begonnen te plukken. De meester van den hond moest de raven met eenen kuppel verjagen. De hond is aan zijne wonden bezweken. De aanval der raven laat zich verklaren door den sneeuw, die gedurende een paar weken den bodem bedekte. Zoodat de vogels letterlijk uitgehongerd waren.

Te Parys is zekere Baur overleden, die dagelijks in den tuin der Tuilerien plaats nam op eene bank waar geregeld eene menigte vogels om hem heen kwam vliegen, op zijne schouwers en knieën neerstreek, enz. Sedert vele jaren kon men er den vogelaar met zijne gevederde vrienden aldus bezig zien.

Hij deed in oudheden en kunstvoorwerpen en werd ook voor de museums veel geraadpleegd. Hij heeft eene merkwaardige verzameling schilderingen betreffende de geschiedenis van Parys nagelaten en, naar men beweert, aan de stad vermaakt.

Een jongeling, wonende te Ballon (departement Sarthe), trok in de loting een slecht nummer. Uit verdriet begon hij zoodaag te drinken, dat hij op weg naar huis op den grond viel in den sneeuw

en niet meer kon opstaan. Den volgenden morgen vond men zijn lijk.

Duitschland.

Te Warschau moeten weder verscheidene artillerie-officieren in hechtenis genomen zijn, onder verdenking van nihilistische samenzwering. De politie te Petersburg is overlast met werk en de gevangeniszen zijn vol staatsmisdadigers.

HOOG VERRAAD.

Wij lezen in de *Leipziger Zeitung* van den 28 januari.

Volgens bericht van den heer Seckendorff, advokaat-generaal bij het hooger gerechtshof te Leipzig, is er een onderzoek begonnen wegens hoog verraad, tegen de heeren J., hand-laar te Luik, en C., zaakwaarneemer te Birkenfeld, in Oldenburg. De fortuin van beide betichten is aangeslagen en zal onder zegel blijven tot dat het gerechtelijk onderzoek afge-loopen is.

Most, de beruchte hoofdredakteur van *Die Freiheit* en gewezen lid van het Duitsch Parlement heeft te Chicago, thans zijne woonplaats, een « anarchistisch legerkorps » georganiseerd, sterk 2000 man en bestaande uit drie afdelingen. Hoewel de politie hun het houden van bijeenkomsten verboden heeft, vergaderen zij toch tweemaal in de week om « gedruif » te worden.

« Het stelsel dat wij gebruiken, » zegt Most, « is een mengsel van de stelsels welke in Duitschland, Frankrijk en Amerika bekeurd worden. » Elk soldaat is van uitrusting en van een wapen voorzien. In de laatste dagen des vorigen jaars wilden de anarchisten in Chicago eene beweging verwekken, doch de politie in tijds hiervan onderricht wist ze te verhinderen.

Engeland.

ONTPLOFFINGEN TE LONDEN.

De zonschijn van donderdag heeft eindelijk toegelaten goed de schade na te gaan, door de ontploffingen in Westminster Hall aangericht. Er zijn deelen van het gebouw die meer beschadigd zijn dan men eerst dacht, andere zijn het minder.

De kracht der ontploffing was zoodanig, dat vele paviljen met St-Stephous Hall, aan gewen kant van Westminster Hall gelegen, uit den grond gerukt werden.

Het is thans bewezen dat, zonder de moedige daad van den agent Cole, die het pak dynamiet opnam en wegbracht, gansch de krypte ware vernield geweest. Deze daad kan niet genoeg geeloudd worden.

Wat de ontploffing in den *Tower* betreft, men is er in gelukt te bewijzen, dat de brand, gelukkig bij het ontstaan uitgelooft, derwijze was aangelegd, dat hij andere branden moest verwekken.

(Nader bijzonderheden.)

De *Pall Mall Gazette* zegt op hare beurt dat de dynamietmannen van zin zijn het Londen post-bureau in de lucht te doen vliegen en dat er allerlei voorzorgen genomen zijn om dit onheil te voorkomen. Ofschoon het grootste geheim gehouden wordt omtrent dit alles, denkt het blad te mogen verzekeren dat de politie een der medeplichtigen in den aanslag in handen heeft.

De *Daily Telegraph* van zijnen kant beweert te weten dat de verdachte reeds bekenteniszen gedaan heeft en den rol van « getuige der kroon » wil spelen, 't is te zeggen van verlikker, indien er nog andere personen worden aangehouden.

Altid volgens *Daily Telegraph* zou Gilbert alias Cunningham in tegenoverstelling van zijn eerste gezegde, reeds sedert meer dan eene maand te Londen zijn, en eene kamer gehuurd hebben, den 24 December laatste-den, bij zekere miss Canon, in n° 50 van de *Great Pescoetstreet*. Hij zou aldaar eenen bruinen reizak en eene groote bruine doos hebben meêgebracht en verklaard hebben dat deze doos het eigendom was van een zijner vrienden.

Dit voorwerp was op zekeren dag verdwenen, maar hij bracht alsdan eene kleinere doos mee. Wanneer hij dit logement verliet vonden de rig-maars op zijne kamer, een groot getal nummers van het blad *United Ireland*.

Gilbert ging alsdan in *Scarboroughstreet* wonen, en liet zich daar inschrijven onder den naam van Dalton.

Volgens eene deperbe uit Saint-Louis kan James Gilbert Cunningham geen ander persoon zijn dan de kerel, die twee jaar geleden aldaar eene dynamiet-school oprichtte, met het doel 100 jongelingen te leijven, om al de openbare gebouwen te Londen te vernielen. Cunningham liet zich alsdan te Saint-Louis Byrne noemen.

Er wordt uit Londen gemeld dat de dynamietmannen van zin zijn vandaag, het *British Museum* in de lucht te doen vliegen. De politie in dit gebouw is verdubbeld en allerlei andere voorzorgen zijn genomen.

De gemeenteraad te Londen wil de som verhoogd van 5000 p. st. beveloof voor de ontdekking

der daders van de ontploffingen van 15 december 1884, voor deel hebbende de *London Bridge* in de lucht te doen springen. De raad is van oordeel dat de daders dezer misdaad en die van den aanslag van verleden week, dezelfde personen zijn.

Sedert het begin hunner heerschappij op Cyprus hebben de Engelschen, die sprinkhanen, die er eene vreeselijke landplag zijn, met zoveel krachtigheid bestreden, dat deze vraatzuchtige insecten, ofschoon niet uitgeroeid toch in aantal sterk verminderd zijn. Van jaar tot jaar verkrijgt men met de verdelving betere uitslagen.

In 1882 werden ongeveer 200 millarden sprinkhanen vernietigd; in 1885, ten gevolge van de gunstige uitslagen van het vorig jaar, slechts 56 millarden en 60 millarden eieren. Verleden jaar waren er dan ook zoo weinig sprinkhanen dat geen enkel zwerm ontdekt en gene noemenswaardige schade aan de landbouwvoortbrengsels veroorzaakt werd. Daarom mag men echter niet verwachten, dat de sprinkhanen op Cyprus geheel uitgeroeid kunnen worden. De plag, die tot dusverre elk jaar met meer of minder hevigheid uitbraak en zich menig jaar in het geheel niet vertoonde, laat zich niet geheel wegnemen; maar zij kan wel belangrijk verminderend door volgehouden bestrijding. Daarna streelt de engelsche administratie, die zich in dit opzicht ten aanzien van het heerlijke eiland reeds groote verdiensten verworven heeft, welke de bevolking dan ook dankbaar erkent.

Spanje.

Verwoestingen in den suikerbouw van Malaga.

Wij hebben reeds gemeld, dat de verwoestingen van de aardbevingen, die in Spanje plaats hadden, ook den suikerbouw zeer getroffen hebben. Bij dit ongeluk is nu ook nog een ongewoon strenge winter gekomen, die het lijden der bevolking van Andalusie geheel ondragelijk maakt. De koude heeft ook op de suikerplantingen eene zeer verderfelijke invloed opgeleefd.

Een korrespondent van de *Times* meldt den 16 januari uit Malaga:

De sneeuwstorm hier duurde heden morgen ruim 5 uren. Sedert 1861 was zulk een sneeuwstorm niet voorgekomen. De vorst en de sneeuw van den laatste nacht en van heden hebben den suikertroost in deze provincie geheel vernield en de oranje- en olijven-aanplantingen beschadigd. Het verlies is zeer aanzienlijk en de vooruitzichten van deze reeds zoo zwaar beproeude provincie nog bedenkeliijker.

Een verder bericht uit Torre del Mar van den 17 januari luidt:

Het verlies van de suikertroost ten bedrage van 500,000 ponden wordt bevestigd. Dit is de derde oogst, die zonder eenige gunstigere afwisseling, verloren gaat. De phylloxera heeft den wijnstok geheel en al vernield, de eerste bron van den rijkdom van deze provincie, die 2 miljoen kisten ter waarde van 400,000 pond opleverde.

Andere berichten schetsen den vreeselijken nood, die onder de land-igenaren, zooewel als onder de arbeidende bevolking heerscht.

Men telegrafert uit Madrid, 50 januari:

Lichte aardbevingen hebben zich te Motril (Andalusie) opgedaan. De kerktoren is ingestort. De bevolking verliet in allerlij de woningen en kampeerd nu in barakken.

Nieuwe schokken zijn ook te Alhama waargenomen. De inwoners der stad, gemoedzaakt op het veld te kampeeren, lijden veel aan koude; de ziekten maken vele slachtoffers. Het cijfer der nationale inschrijving ten voordele der slachtoffers overtreft de som van een miljoen vier honderd vijftig duizend frank. Dit geld zal meest gebruikt worden tot het herbouwen der woningen van de armste getroffen en in Andalusie.

Politiek overzicht

De dynamiet is aan het orde van den dag.

De Zwitsersche bondraad heeft eenen naamlozen overtuigen, waarin de voorzitter bekend gemaakt wordt met een plan om het bondspaleis te doen springen.

Te Londen hebben de overheden, insgelijks door naamloos schrijven, bericht bekomen, dat het *British Museum*, dat zijn gelijke in de wereld niet heeft, door de socialisten veroordeeld is om in puin gelegd te worden.

De maatregelen zijn genomen om die rampen te beletten. Hopen wij dat die naamloze brieven door kwade poetsmakers geschreven zijn.

Het Fransch gouvernement heeft weer eene slechte daad gepleegd, waarbij van het gouvernement van het artikel 7 en der slotbrekerij in de kloosters. De minister van justitie heeft de hand doen leggen op de bischoppelijke kas van Mans, die hij naar eigen willenkooft te besturen. Daarenboven heeft hij veertien priesters van het bisdom van Poitiers, van hun ambt ontheven van bestuurden der pensioenkas voor oude en gebrekkelijke priesters in dit bisdom. Die geestelijken hadden geprotesteerd tegen het besluit van het gouvernement, om de pensioenkas herinterichten en onder ander de onroerende goederen omtzetten in renten op den Staat.